

Ô nhiễm âm thanh trường học

Không có tiếng nói, tiếng cười, giai điệu âm nhạc, tiếng chim kêu vượn hót thì con người sẽ rơi vào tâm trạng mất định hướng, lạc lõng với xã hội, buồn tẻ. Nhưng quá ồn lại gây ra nhiều rủi ro. Nghiên cứu thực trạng ô nhiễm âm thanh tại các Trường THPT trên địa bàn Hà Nội của TS. Hoàng Gia Trang được đánh giá là đề tài có ý nghĩa thiết thực đối với xã hội, con người. Bản tin ĐHQGHN đã có dịp phỏng vấn tác giả về đề tài này?

■ VIỆT HÀ (thực hiện)

Tiến sĩ có thể cho biết lí do lựa chọn đề tài nghiên cứu?

Học tập là hoạt động chủ đạo của học sinh THPT. Đây cũng là lứa tuổi đang phát triển mạnh về tư duy và trí tuệ. Vì thế, các em cần được tạo môi trường thuận lợi để học tập và phát triển bản thân. Tuy nhiên, trong điều kiện hiện nay, âm thanh nảy sinh trong và ngoài trường học đã ảnh hưởng không ít đến hoạt động học tập của các em. Từ đó làm giảm sự tập trung, chú ý của học sinh đến hoạt động học tập. Tiếng ồn/âm thanh còn tác động đến cả giáo viên vì họ phải nói to hơn khi giảng bài và tổ chức các hoạt động dạy học. Điều đó có thể dẫn đến rối loạn giọng nói ở giáo viên, ảnh hưởng đến thanh quản.

Các nghiên cứu trên thế giới chỉ ra rằng, nếu tiếng ồn vượt quá mức độ cho phép sẽ ảnh hưởng đến tư duy và học tập của học sinh cũng như các hoạt động của trường học. Nếu tiếng ồn đạt mức trên 80 dB sẽ gây nghe kém hoặc

điếc nếu tiếp xúc hàng ngày trong thời gian dài. Điều này ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động học tập của các em học sinh. Trên địa bàn Hà Nội, không ít trường học được xây dựng cạnh đường có nhiều phương tiện giao thông hoặc có hàng quán, dịch vụ, cơ sở sản xuất xung quanh đã ảnh hưởng đến môi trường học tập và dạy học của cả thầy cô giáo và học trò. Theo tìm hiểu của chúng tôi, dường như vắng bóng các nghiên cứu về ô nhiễm tiếng ồn đối với các trường học.

Ngành giáo dục chuẩn bị triển khai chương trình giáo dục phổ thông mới. Một yếu tố quan trọng góp phần nâng cao chất lượng là môi trường học tập. Chính vì thế, chúng tôi tiến hành đề tài Thực trạng ô nhiễm âm thanh tại các trường Trung học phổ thông trên địa bàn thành phố Hà Nội. Đề tài nhằm phát hiện thực trạng ô nhiễm âm thanh ảnh hưởng đến quá trình học tập của học sinh, cũng như các hoạt động giáo dục khác của nhà trường.

Nguyên nhân gây ô nhiễm âm thanh và thực trạng ô nhiễm âm thanh của thành phố Hà Nội cũng như tại các Trường THPT nội thành Hà Nội?

Có nhiều nguyên nhân gây ô nhiễm âm thanh, có thể xuất phát từ bên ngoài hoặc bên trong nhà trường. Âm thanh xuất phát từ bên ngoài nhà trường từ phương tiện giao thông do trường học gần đường; âm thanh từ chợ, các cửa hàng, siêu thị, các khu sản xuất, công trường xây dựng, trung tâm vui chơi, giải trí...

Trong trường học, tiếng ồn xuất phát từ sự vui đùa, hò hét quá to của học sinh, tiếng xô đẩy bàn ghế, tiếng ồn từ các thiết bị âm thanh sử dụng ở các lớp học, các hoạt động ngoại khóa, văn hóa, thể thao của các lớp...

Theo Thông tư số 39/2010/TT-BTNMT ngày 16/12/2010 của Bộ Tài nguyên và Môi trường về "Quy định chuẩn kỹ thuật quốc gia về môi trường" đã quy định đối với khu vực đặc biệt (là những khu

vực trong hàng rào của các cơ sở y tế, thư viện, nhà trẻ, trường học, nhà thờ, đình, chùa ...) quy định giới hạn tiếng ồn không được vượt quá 55dB trong khoảng thời gian từ 6h - 21h mỗi ngày.

Tương tự, Thông tư số 24/2016/TT-BYT ngày 30 tháng 6 năm 2016 của Bộ Y tế "Quy định quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về tiếng ồn - mức tiếp xúc cho phép tiếng ồn tại nơi làm việc" đã chỉ rõ giới hạn cho phép mức áp suất âm tại các phòng lao động trí óc, nghiên cứu thiết kế, thống kê, lập chương trình máy tính, phòng thí nghiệm lý thuyết và xử lý số liệu thực nghiệm không vượt quá 55dB. Như vậy hoạt động dạy và học thuộc lao động trí óc và có mức quy định không vượt quá 55dB theo các Thông tư của Bộ Y tế và Bộ Tài nguyên và Môi trường.

Hà Nội là thành phố được báo động về tình trạng ô nhiễm âm thanh và khói bụi. Đối với ô nhiễm âm thanh, qua khảo sát ban đầu khoảng 30 trường

THPT cho thấy, nhiều trường mức độ âm thanh vượt ngưỡng cho phép 55dB tại thời điểm đo.

Vậy ô nhiễm âm thanh sẽ có những ảnh hưởng như thế nào đối với học sinh đang học tại các trường THPT nội thành Hà Nội?

Ảnh hưởng của ô nhiễm âm thanh đối với học tập của học sinh và việc dạy học của giáo viên cần được đánh giá thêm. Tuy nhiên, một số học sinh cho biết, tác động của âm thanh quá lớn làm giảm sự tập trung của học sinh trong học tập, từ đó dẫn tới khả năng ghi nhớ và tiếp thu bài của học sinh hạn chế hơn. Đối với giáo viên, họ phải nói to hơn làm ảnh hưởng đến sức khỏe của bản thân. Ngoài ra, những âm thanh không mong muốn làm con người khó chịu, bức tức. Trong một số trường hợp, nhóm học sinh này la hét, vui đùa gây bức mình cho nhóm học sinh khác và có thể dẫn đến mâu thuẫn nhau. Hoặc học sinh nói chuyện ồn ào, gây mất trật tự trong lớp làm giáo viên bức mình và có hình phạt thiếu tính sư phạm đối với các em.

Theo Tiến sĩ cần phải có các giải pháp gì để hạn chế được thực trạng này?

Để hạn chế ô nhiễm tiếng ồn thì cần thực hiện

nhiều giải pháp khác nhau. Song một số giải pháp có tính khả thi đối với các trường học là: hệ thống cửa sổ và cửa đi cần được làm bằng các vật liệu có khả năng cách âm. Treo rèm ở cửa sổ vừa giúp giảm âm thanh, vừa trang trí, tránh sự phân tán của học sinh. Trồng nhiều cây xanh để giảm bớt tác động của tiếng ồn. Đặt biển hạn chế tốc độ và không bấm còi tại khu vực trường học có nhiều phương tiện giao thông. Tổ chức các hoạt động giáo dục, văn hóa, văn nghệ gần ở một khu cách xa phòng học. Nâng cao nhận thức của học sinh và giáo viên về tác hại của tiếng ồn đối với việc tập trung học tập và tư duy vấn đề. Lưu ý việc sử dụng các thiết bị âm thanh trong quá trình dạy học của giáo viên (âm lượng, khép kín cửa sổ và cửa ra vào, vị trí đặt loa...). Các nhà để xe của học sinh và giáo viên nên đặt gần cổng ra vào của trường. Cấm không được đi xe trong sân trường.

Bên cạnh đó cần có những giải pháp khác như: Xây dựng trường học mới nên tránh gần đường lớn có nhiều phương tiện giao thông qua lại, sử dụng các vật liệu có tính năng cách âm. Trường học không sát các nhà dân, các quán hàng, dịch vụ, siêu thị, trung tâm giải trí...